

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSJUON KOMMUVDNA

Plan för arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Skolenhet ____

Tannbergsskolan
Lycksele

Innehåll

Inledning.....	3
Årshjul	4
Centrala begrepp och definitioner	5
Diskriminering på grund av de sju diskrimineringsgrunderna.....	7
Agerande vid kränkning	8
Främjande och förebyggande arbete	9
Rutiner för utredning och dokumentation	11
Ansvarsfördelning	13
Utvärdering och uppföljning	14

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSJUON KOMMUVDNA

Inledning

Tannbergsskolan är södra Lapplands utbildningscentrum med ett brett utbud av gymnasial utbildning, vuxenutbildning och anpassad skola för ungdomar och vuxna.

Vår vision är att tillsammans skapa drivkraft för det livslånga lärandet. På Tannbergsskolan genomsyras verksamheten av:

- *Höga förväntningar och tro på elevens förmåga*
- *Tydligt ledarskap med respekt för varje individ*
- *Utmanande, motiverande och varierad pedagogik som är anpassad för varje elev*

Vår värdegrund är en grundpelare i arbetet mot all form av diskriminering och kränkande behandling.

För att planen ska bli ett verktyg i skolans förebyggande och främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling krävs att alla känner till den och vet vad den står för samt vilka yttre ramar som finns.

Alla anställda på skolan samt alla elever och deras vårdnadshavare skall känna till skolans plan.

Tannbergsskolan
Lycksele

Årshjul

Implementera planen (aug-sep):

- Gå igenom planen med all personal vid terminsstart.
- Informera nya elever och vårdnadshavare.
- Presentera planen under mentorstid och i undervisningen.
- Publicera planen på skolans webb och Skolportalen.
- Säkerställ att all personal vet hur rapportering (KB-process) fungerar.

Arbeta med planen (under läsåret):

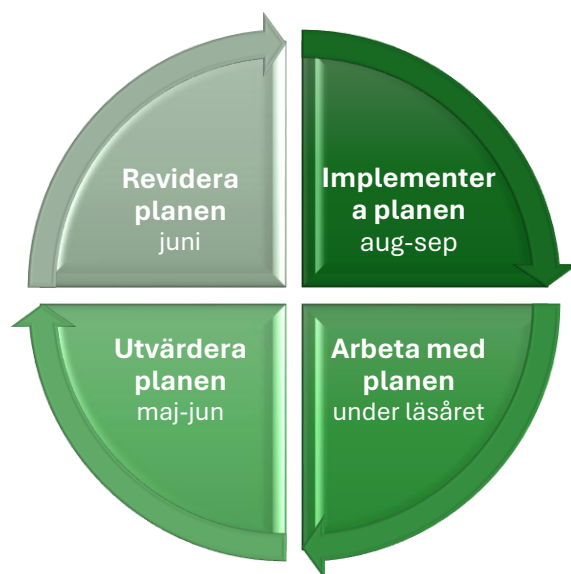
- Genomför främjande aktiviteter i undervisningen och på mentorstid (värdegrund, normkritik, trivselövningar).
- Arbeta förebyggande utifrån kända riskområden (t.ex. digitala miljöer, raster).
- Fånga upp och hantera misstänkta kränkningar enligt rutiner.
- Involvera elevhälsoteamet regelbundet i trygghetsarbetet.

Utvärdera planen (maj-juni):

- Genomför elevenkät, ha samtal genom klassråd/mentorstid.
- Analysera enkäter och tankar från elever samt dokumentation från KB-processen i enheterna.
- Genomför utvärderingen i Bilaga 1.

Revidera planen (juni)

- Varje enhet reviderar planen inför det nya läsåret.
- Nya insatser planeras utifrån utvärderingen och skrivs in på s.10

Centrala begrepp och definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att en person missgynnas eller behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation – och att detta har samband med någon av de **sju**

diskrimineringsgrunderna enligt Diskrimineringslagen (2008:567):

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder

Direkt diskriminering

Innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation, och att missgynnandet grundar sig på någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Exempel: En elev får inte delta i en aktivitet på grund av sin religion.

Indirekt diskriminering

När en regel eller rutin verkar neutral men missgynnar personer med en viss bakgrund.

Exempel: En skola kräver att alla elever ska ta av sig huvudbonad, vilket kan missgynna vissa religiösa grupper.

Trakasserier

En form av diskriminering där ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Instruktioner om att diskriminera

En order eller instruktioner om att diskriminera någon på ett sätt som avses i styckena ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- och/eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. Är den som givit orden/instruktionen lika delaktig i diskrimineringen som den som utför den.

Kränkande behandling

Är *"ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet"*, Skollagen (6 kapitlet 3 §).

Kränkande behandling i skollagens mening kan utföras av en eller flera personer och även riktas mot en eller flera personer. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av personal eller av ett eller flera andra barn eller elever.

Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila.

Kränkande behandling kan till exempel vara:

- nedsättande ord
- ryktesspridning
- förlöjliganden
- fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar
- utfrysning
- hot.

Tänk på att man inte behöver ha för avsikt att göra sig skyldig till diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling för att det ska ses som det.

Kränkande behandling kan också förekomma digitalt, till exempel på sociala medier.

Bedömningen av vad som är kränkande behandling behöver alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Källor: 6 kapitlet 3 och 9 §§ skollagen och proposition 2005/06:38 Trygghet, respekt och ansvar – om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, sidan 137.

Mobbning

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen.

Befogade tillsägelser

Med befogade tillsägelser menas tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om personen kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Diskriminering på grund av de sju diskrimineringsgrunderna

Utbildningen i gymnasieskolan ska vila på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Det innebär att ingen elev ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling – varken från andra elever eller från skolpersonal. *Skolan ska "motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling samt aktivt arbeta för en trygg och inkluderande lärmiljö."* (Gy25, Skolans värdegrund och uppdrag)

Skolan har ett särskilt ansvar att skydda elever från diskriminering utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna, som anges i Diskrimineringslagen (2008:567):

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder

Mål

Ingen elev skall utsättas eller uppleva sig utsatt för diskriminering, särbehandling eller trakasserier på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Agerande vid kränkning

Reagera – agera direkt

Om du bevittnar en kränkning:

- Stanna upp och markera att beteendet inte är acceptabelt.
- Avbryt situationen om det är möjligt.
- Visa tydligt att kränkande behandling aldrig är okej – det gäller både vuxna och elever.

Att inte säga ifrån kan uppfattas som att du accepterar kränkningen

Rapportera- kontakta en vuxen

För att rapportera en kränkning kan du vända dig till någon av dessa personer:

- Mentor
- Kurator
- Skolsköterska
- Elevskyddsombud

Om det inte leder till förbättring: kontakta rektor, därefter skolchef, och i sista hand Utbildningsnämndens ordförande.

Dokumentera – skriv ner vad som hänt

För att skolan ska kunna hantera ärendet krävs en enkel men tydlig dokumentation. Besvara följande frågor:

- Vad hände?
- Vem var inblandad?
- När och var inträffade händelsen?
- Reagerade du direkt – hur?
- Vem kontaktade du?

Stöd till den som är utsatt

Den som har blivit utsatt för kränkande behandling har alltid rätt till stöd. Det är den upplevda kränkningen som ligger till grund för skolans agerande – oavsett om kränkningen var avsiktlig eller inte. Stödet kan inkludera:

- Samtal med mentor, elevhälsa eller annan trygg vuxen
- Upprättande av kontaktperson
- Anpassade åtgärder utifrån den utsattas behov

Det är den utsattas upplevelse som avgör om en händelse är kränkande – inte avsikten hos den som utfört handlingen.

Främjande och förebyggande arbete

På Tannbergsskolan vill vi att alla elever och all personal ska känna sig trygga, respekterade och inkluderade. Det främjande och förebyggande arbetet är en viktig del av skolans vardag och ska bidra till att ingen elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det **främjande** arbetet handlar om att lyfta fram och stärka sådant som gynnar en trygg och inkluderande skolmiljö för alla – oavsett bakgrund, identitet eller förutsättningar. Det gäller till exempel arbetet med skolans värdegrund, normmedvetenhet och positiva relationer. Det **förebyggande** arbetet handlar om att identifiera risker för kränkningar i tid och sätta in åtgärder innan något händer. Det gör vi bland annat genom kartläggningar, mentorstid, arbete i elevhälsoteamet och gemensamma aktiviteter.

Tidpunkt

Läsåret:

Information om planen till personal och elever

Information om kränkande särbehandling från elevhälsan.

Information/diskussion på klassråd.

Skolövergripande arbete eller insatser:

- Planen är förankrad hos all personal och elever och går igenom i samband med läsårsstart.
- Nya elever och nyrekryterad personal ska informeras om skolans värdegrund och planen i samband med skolstar/anställning.
- Elevhälsoteamet träffas varje eller varannan vecka och de arbetar bland annat för att motverka kränkande behandling.
- Planen finns att tillgå på skolans hemsida.
- All information angående Tannbergsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling som utformats finns att tillgå på Skolportalen.
- All personal på skolan är skyldiga att anmäla all form av kränkande behandling till skolledningen via [KB-process](#).
- Kontinuerligt arbete fortlöper i arbetslagen under läsåret.
- Alla klasser har mentorstid. Förslag på vad som kan göras under mentorstiden för att skapa trygghet och goda relationer är samarbetsövningar, övningar gällande värdegrund, lära känna övningar osv.
- Teambuilding mellan klasser på program genom uppstarts dagar och övriga programgemensamma aktiviteter exempelvis under programdagar och Tannbergsmässan.

Enhetens aktiviteter och insatser:

Här fyller ni i vilka främjande och förebyggande insatser som planeras eller genomförs på er enhet under kommande läsår. Det kan till exempel handla om aktiviteter under mentorstid, temadagar, samarbetsövningar, värdegrundsarbete, trivselinsatser eller andra satsningar för att skapa en trygg och inkluderande skolmiljö. Utgå bland annat från elevenkäten.

Rutiner för utredning och dokumentation

När skolan får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ska en utredning inledas omedelbart. Det gäller oavsett hur skolan får informationen – genom direkt iakttagelse, rapport från personal eller elev, eller via KB-processen.

Starta utredning

- Rektor ansvarar med hjälp av mentor och elevhälsa för att händelsen skyndsamt utreds och dokumenteras i [KB-process](#).
- Rektor ansvarar för ansvarsfördelning i utredningen.
- I det fall en rektor är inblandad i händelsen skall skolchefen ansvara för utredningen.

Syftet med utredningen är att ta reda på vad som hänt, om någon blivit utsatt och vad skolan behöver göra för att det inte ska upprepas

Utse kontaktpersoner

Två kontaktpersoner utses så snart som möjligt (senast inom två dagar)

- **En för den som blivit utsatt**, med ansvar att ge stöd och föra vidare deras behov och upplevelser.
- **En för den som har kränkt**, med ansvar att förmedla information och bidra till lösning

Dokumentation

Dokumentationen i [KB-process](#) ska innehålla *när, var, vad och av vem/vilka* som är inblandade i händelsen, *hur information kom till vår kännedom* samt *om det finns fler bakomliggande orsaker till att det skedde*.

Rektor ansvarar för att dokumentationen redovisas till Utbildningsnämnden enligt fastställda rutiner.

Direkta åtgärder

- Samtal med den/de som utfört kränkningen - tydliggör att beteendet inte är acceptabelt och måste upphöra omedelbart.
- Informera om att uppföljning kommer att ske inom tre veckor.
- Sätt in åtgärder direkt om det behövs för att stoppa fortsatt kränkning.

Uppföljning och fortsatta åtgärder

- Vid uppföljning: Har kränkningen upphört? Är det en engångshändelse eller finns risk för upprepning?
- Utvärdera om åtgärderna varit tillräckliga. Om inte – vidta fler eller andra åtgärder.
- Vid fortsatt kränkning: Rektor ansvarar för att besluta om nödvändiga disciplinära åtgärder.

Ansvarsfördelning

Skolchefen har det yttersta ansvaret för planens implementering på skolan.

Ansvarsområde

I skolans vardag

Information/diskussion

Övergripande

Ansvarig

All personal och alla elever

Undervisande lärare/elevhälsa

Skolledning och skolchef

Skolchefs ansvar:

Skolchefen ansvarar för att säkerställa att skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling följer gällande lagar och föreskrifter, inklusive skollagen och diskrimineringslagen.

Detta innefattar att:

- integrera jämställdhetsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet.
- säkerställa att skolledare har den nödvändiga kompetensen för att leda arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- följa upp och stödja skolledningen i genomförandet av planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Rektors ansvar

- Leder det operativa arbetet med planen på programnivå.
- Ansvarar för att utredningar genomförs och att kontaktpersoner utses.
- Ser till att all dokumentation sker enligt KB-processen.
- Följer upp att åtgärder har effekt.

Lärare och annan skolpersonal ansvarar för att:

- Arbetar aktivt enligt planen i sin undervisning och i sitt bemötande.
- Bidrar till trygghet och goda relationer i klassrum och skolmiljö.
- Reagerar på och rapporterar kränkningar.
- Dokumenterar händelser och åtgärder enligt skolans rutiner, fyll i [KB-process](#).

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Anmäler om de själva eller andra utsätts för diskriminering eller kränkning.
- Bidrar till ett tryggt klimat genom att inte acceptera kränkningar.
- Följ skolans [Policy för studiero](#).

Utvärdering och uppföljning

Mentorer går igenom resultaten från elevenkäten tillsammans med eleverna och knyter an detta till denna utvärdering.

Personal utvärderar planen enhetsvis i maj för att kunna revidera den inför ett nytt läsår. Ta med elevernas åsikter i revideringen.

Revidering av planen sker per enhet av personal i juni. Förslaget på revideringen skickas till rektor.

Mål:

Elever och personal ska känna sig delaktiga i arbetet med planen för arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Utvärdera de insatser som gjorts under året tillsammans med elever och personal (se insatser s.10)

Vilka av våra aktiviteter och insatser har fungerat bra och har gett resultat?

Vad behöver utvecklas?

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSIJUN KOMMUVDNA

Vilka insatser vill vi ha med i revideringen för nästa läsår?

De nya insatserna läggs in i planen för nästa läsår på s.10 efter godkännande av rektor.

Tannbergsskolan
Lycksele